

1. OPIS TECHNICZNY

1.1. Przedmiot i zakres projektu.

Przedmiotem opracowania jest projekt budowlano - wykonawczy budowy sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ul. Ciszewskiego i Dereniowej w Warszawie. Budowa obejmuje również dostosowanie do pracy w pełni akomodacyjnej oraz budowę koordynacji sygnalizacji świetlnych na skrzyżowaniach wzdłuż ulicy Ciszewskiego: od skrzyżowania z ul. Pileckiego do skrzyżowania z ul. KEN w Warszawie.

1.1.1 Podstawy opracowania.

Jako podstawę do opracowania projektu zamiennego przyjęto:

- projektowaną geometrię drogi oraz projektowaną organizację ruchu,
- podkłady geodezyjne z trasami kabli i lokalizacją urządzeń sygnalizacji uzgodnione w ZUD,
- istniejące i projektowane urządzenia energetyczne i oświetleniowe,

1.2 Założenia ruchowe.

Zgodnie z założeniami organizacji ruchu związanej z budową sygnalizacji na skrzyżowaniu ul. Ciszewskiego i Dereniowej zatwierdzonej przez Inżyniera Ruchu m.st. Warszawy zaprojektowano na skrzyżowaniu sygnalizację świetlną skoordynowaną na ciągu ulicy Ciszewskiego: od skrzyżowania z ul. Pileckiego do skrzyżowania z ul. KEN w Warszawie.

1.2.1. Urządzenia sterownicze i osprzęt sygnalizacyjny.

Dla realizacji programu zgodnie z projektem organizacji ruchu projektuje się:

- w sygnalizacji na skrzyżowaniu ul. Ciszewskiego - KEN demontaż istniejącego sterownika NH i montaż nowego sterownika akomodacyjnego na napięcie 230 V minimum 10 grupowego;
- w sygnalizacji na skrzyżowaniu ul. Ciszewskiego - Pileckiego demontaż istniejącego sterownika SSU i montaż nowego sterownika akomodacyjnego na napięcie 230 V minimum 20 grupowego;
- na skrzyżowaniu ul. Ciszewskiego i Dereniowej zamontowanie sterownika akomodacyjnego na napięcie 40/42V np. EC-2 lub C940V, wyposażonego w minimum dwa mikroprocesory w układzie logicznego sterowania, umożliwiające realizację różnych algorytmów sterowania zależnego od ruchu;

i spełniające poniższe wymagania:

- współpraca z urządzeniami różnych producentów eksploatowanych na terenie m.st. Warszawy
- możliwość swobodnego zaprogramowania urządzenia dla realizacji planu sygnalizacji w zakresie dostarczonego typu urządzenia i jego osprzętu
- możliwość obsługi minimum dwóch skrzyżowań przez jeden sterownik - praca niezależna.
- Sterownik sygnalizacyjny na napięcie 40/42V z układem UPS (min.1h pracy) oraz układ "ściemniania" luminancji nadawanych sygnałów w godzinach nocnych, monitoring pracy sterownika poprzez internet stałe łącze IP (DSL) lub modem bezprzewodowy do transmisji obrazu z kamer (prędkość dostępu-400kbit/s; prędkość przesyłu danych: 100kbyte/s).
- możliwość diagnostyki pracy urządzenia lub awarii poprzez wbudowany wyświetlacz LCD oraz klawiaturę.
- wyposażony w układ kontrolno-zabezpieczający wykrywania braku sygnałów zielonych lub kolizji oraz naruszenia minimalnych czasów międzyzielonych w grupach.
- dwie dodatkowe grupy wykonawcze jako rezerwa lub odpowiednie kanały sygnałowe,
- eliminacja stanów sygnalizacji niebezpiecznych dla ruchu winna następować w czasie $\leq 0,3s$ powodując całkowite wyłączenie zasilania sygnalizatorów.

- układy nadzoru napięcia zasilania, nadzoru detektorów, nadzoru długości cyklu
  - nadzór pracy zdalnej oraz realizacja planów sygnalizacji przez pozostałe sterowniki w ciągu koordynacji z potwierdzeniem prawidłowego ich wyboru.
  - nadzorowanie sygnału czerwonego w grupie sygnalizacyjnej.
  - dostęp do menu na wyświetlaczu terminala wewnętrznego możliwy po wprowadzeniu przez użytkownika jego kodu PIN w zależności od poziomu uprawnień.
  - przechowywanie w logach min.1000 komunikatów o wykrytych zdarzeniach i awariach.
  - sterowniki wyposażone w układy optoelektroniczne dla realizacji połączeń światłowodowych oraz układy elektroniczne do przesyłu danych z kamery monitoringu,.
  - obudowa uwzględniająca wielkość dla umieszczenia elementów potrzebnych do podłączenia światłowodów w sterowniku, wykonana z materiałów odpornych na korozję posiadającą 5-letnią gwarancję na jej trwałość.
- Wymagania powyższe są zgodne z „Instrukcją o drogowej sygnalizacji świetlnej” oraz Normami Europejskimi dotyczącymi bezpieczeństwa ruchu. Sterownik należy zaprogramować zgodnie z zatwierdzonymi programami sygnalizacyjnymi, umieszczonymi w projekcie inżynierii ruchu.

Na skrzyżowaniach zainstalować latarnie sygnalizacyjne z wkładami Futura LumiLED Futura **42V** posiadające aktualne certyfikaty :

– LSK Φ 300 mm - nr. (1, 2, 5, 6,)	szt. 4
– LSK Φ 300 mm - symbol "dla skrętu warunkowego w lewo (3, 4)	szt. 2
– LSP Φ200mm- symbol „dla pieszych” nr. (7, 8, 11, 12, 17, 18, 21, 22, 25, 26, 27, 28)	szt. 12
– LSP Φ200mm- symbol „dla rowerzystów” nr. (9, 10, 13, 14, 19, 20, 23, 24)	szt. 8
– LSS Φ 200 mm - przy nr 5 i 15	szt. 2
– LSK Φ 200 mm - symbol "żółty migacz" nr 20 i 30	szt. 2
– Ekran kontrastowy ażurowy (650x1400mm)	szt. 2

Wszystkie latarnie sygnalizacyjne z białymi soczewkami. Latarnie sygnalizacyjne piesze, dla rowerzystów oraz kołowe kierunkowe wyposażać należy w blendy odpowiednie dla rodzaju symbolu (nie mogą być malowane na soczewkach). Latarnie sygnalizacyjne należy zamocować bezpośrednio na masztach przystosowanych do dwupunktowego mocowania: MSpw, MSL i słupach oświetleniowych dwuwęnkowych. Latarnie na wysięgnikach masztów MSL wyposażać w ażurowe ekrany kontrastowe (wymiar.650x1400). Zastosować maszty stalowe zabezpieczone powłoką ochronną RAL-9006 antyplakat z gwarancją 5 lat lub aluminiowe SAL/syg anodowane kolor naturalny z zabezpieczeniem podstawy elastomerem poliuretanowym do wys.50 cm. Dla wszystkich masztów sygnalizacyjnych zastosować powłokę ochronną koloru RAL 9006 z gwarancją pięcioletnią. Maszty sygnalizacyjne MSpw montować w chodnikach gniazdach montażowych (RS-115/600, RS-115/445, RS-B/D typ A), zaś w terenach trawiastych na fundamentach prefabrykowanych Fs/0,5x0,6m).

Wprowadzenie i połączenie kabli w wszystkich typach masztów poprzez odpowiednią listwę łączeniową AWE/5 (Nr.51095346) z zastosowaniem złączek z grupy 280-646, 4-przewodowa złączka przelotowa na TS 35 montaż czołowy, układ ukośny zgodnie z deklaracją zgodności CE. Dekiel wnęki wyposażać w uszczelkę odporną na warunki atmosferyczne (dot. masztów stalowych, nie dotyczy masztów Al.).Na skrzyżowaniu wykonać kanalizację z rur ochronnych typu RHDp, SRS, DVR 110 z łukami i trójkami (na rozgałęzieniach) z wykorzystaniem studni kablowych typu EK-388/K1. Na pokrywach studni umieścić logo „ZDM”. W studniach kablowych dla uszczelnienia rur stosować dławice czopowe EK 186/90-3. Zapasy kablów długości min. 2,0 mb montować w studniach.

Połączenie pomiędzy sterownikiem a kolejnymi masztami wykonać w formie pętli sygnalizacyjnej kablem typu YKSY 48x1,5 mm² w/g rys. nr.1. Układ połączeń wraz z wykazem typu masztów na skrzyżowaniu:

Pętla sygnalizacyjna nr 1 - YKSY 48x1,5mm

Sterownik akomodacyjny – MSpw nr I - MSpw nr II - MSpw nr III - MSpw nr IV – MSpw nr V - MSpw nr VI – MSL nr VII - MSpw nr VIII- MSL nr IX - MSpw nr X - MSpw nr XI - MSpw nr XII - MSpw nr XIII - MSpw nr XIV - MSpw nr XV - MS pw nr XVI - MSpw nr XVII - MSpw nr XVIII - MSpw nr XIX - MSpw nr XX - sterownik akomodacyjny.

Wykaz masztów :

- maszty sygnalizacyjne typu MSpw.- nr III, IV, V, VI, XI, - wys. 3300 mm/ RS/115/600,
- - nr XV, XVI, XIX, XX - wys. 3600 mm/ RS/115/600,
- nr II, X, XII, XIII - wys. 3900 mm/ RS/115/600,
- maszt sygnalizacyjny typu MSL- nr IX, /WŁ-7m / F-12/3,
- maszt sygnalizacyjny typu MSL- nr VII, /WŁ-8m / F-16,
- przebudowa słupów oświetleniowych nr I, VIII na dwuwńkowe ujęta jest w projekcie przebudowy instalacji oświetlenia ulicznego.

1.2.2. System detekcji, monitoring, przyciski dla pieszych

- System detekcji

Detekcja pojazdów w oparciu o pętle indukcyjne jest pomiarem zmian indukcyjności obszaru, w którym położona jest pętla (strefa detekcji) porównywana z żądanymi wartościami czułości, a po ich przekroczeniu sygnalizowana jest obecność pojazdu. Ponieważ względne zmiany indukcyjności powodowane przez pojazdy są niewielkie, układy detekcji muszą być precyzyjnymi układami pomiarowymi o wysokich częstotliwościach pracy. Z tego powodu niezwykle istotne jest staranne wykonanie instalacji detekcji. Pętle indukcyjne należy wykonać przewodem LgYdt 750V 1,5mm² (ok.2÷5 zwoi w zależności od rozmiarów pętli i długości feedera) umieszczoną w wyciętym rowku (głębokość rowka dla istniejących nawierzchni 100mm) W nowych nawierzchniach pętle indukcyjne instalować pod warstwą ścieralną jezdni (w warstwie wiążącej głębokość 5cm). Pętlę połączyć z kablem zasilającym (federem) XzTKMXpw 6x2x0,8mm² za pomocą specjalnej mufy żelowej w studniach SK/EK- typ zgodny z opisem na rys. nr 2. Wycięte rowki jezdni wypełnić równo z nawierzchnią emulsją bitumiczną. Wypełnienie uzupełniać do całkowitego wyrównania wycięcia. Indukcyjność pętli 180÷300 µH. W niniejszym projekcie przewiduje się wykonanie:

- pętle indukcyjne w ul. Ciszewskiego kier. Pileckiego: D5, D6, (5 zwoi, wymiary 2,0 x 2,0 m, 50 mb od linii stopowej), połączenie z federem XzTKMXpw 6x2x0,8mm² wykonać w studniach EK-337.
- pętle indukcyjne w ul. Ciszewskiego kier. Pileckiego: cztery pętle DZ (5 zwoi, wymiary 2,0 x 2,0 m, w strefie pełnego uspokojenia ruchu, t.j. ok. 10 mb za skrzyżowaniem), połączenie z federem XzTKMXpw 6x2x0,8mm² wykonać w studni EK-337,
- pętle indukcyjne w ul. Ciszewskiego kier. ul. KEN D1, D2, D3 (5 zwoi, wymiary 2,0 x 2,0 m, 1 mb od linii stopowej, połączenie z federem XzTKMXpw 6x2x0,8mm² wykonać w studni EK-368.
- pętle indukcyjne w ul. Ciszewskiego kier. KEN: cztery pętle DZ (5 zwoi, wymiary 2,0 x 2,0 m, w strefie pełnego uspokojenia ruchu, t.j. ok. 10 mb za skrzyżowaniem), połączenie z federem XzTKMXpw 6x2x0,8mm² wykonać w studni EK-337,
- pętle indukcyjne w ul. Ciszewskiego kier. KEN: D4a (5 zwoi, wymiary 2,0 x 2,0 m, 1 mb od linii stopowej), D4 (3 zwoje, wymiary 1,0 x 18,0 m, 4 mb od linii stopowej), połączenie z federem XzTKMXpw 6x2x0,8mm² wykonać w studni EK-337.
- pętle indukcyjne w ul. Dereniowej D7, D8 (5 zwoi, wymiary 2,0 x 2,0 m, 1 mb od linii stopowej), D9, D10 (3 zwoje, wymiary 1,0 x 20,0 m, 4 mb od linii stopowej), połączenie z federem XzTKMXpw 6x2x0,8mm²

wykonać w studni EK-337.

- pętle indukcyjne w ul. Dereniowej: cztery pętle DZ (5 zwoi, wymiary 2,0 x 2,0 m, w strefie pełnego uspokojenia ruchu, t.j. ok. 10 mb za skrzyżowaniem), połączenie z federem XzTKMXpw 6x2x0,8mm² wykonać w studni EK-337,

Oznaczenie DZ zastosowano do pętli zapasowych, usytuowanych min. 8 mb za przejściem dla pieszych w strefie pełnego uspokojenia ruchu, wykonane w celu pomiarów rozkładu ruchu, ew. dla przyszłościowego systemowego sterowania ruchem. Połączenia kablowe pętli pokazano na rysunku nr 2.

Dla detekcji rowerzystów należy na projektowanych masztach MSpw nr XII i XIII oraz MŚLw nr VII zamontować konstrukcje wysięgnikowe, na nich zaś na wysokości 4,0 mb zainstalować detektory rowerowe - kamery typu Trafficam Safe Walk. Przewiduje się w systemie detekcji zastosowanie 3 szt detektorów nakierowanych odpowiednio na obszary detekcji:

-detektor SW3 na maszcie MŚLw nr XIII na obszar DR 3 (2,0x1,5)m odległość 2 m od krawężnika;

-detektor SW2 na maszcie MSpw nr XII na obszar DR 2 (2,0x1,5)m odległość 1 m od krawężnika;

-detektor SW1 na maszcie MŚL nr VII na obszar DR 1 (2,0x1,5)m odległość 1 m od krawężnika;

Detektory ze sterownikiem połączyć za pomocą kabla FTPW 4x2x0,5/kat.5E LAN pełniącego rolę kabla zasilającego i logicznego (jeden kabel zasilają jeden detektor, oddzielny kabel do każdego detektora bez przerw na odcinku od sterownika do detektora). Połączenia kablowe do detektorów pokazano na rys. 2.

W przypadku zastosowania innego typu detektorów zastosować należy system detekcji przekazujący do sterownika sygnał analogowy, dostosowany do typu sterownika. Do połączenia sterownika i detektora zastosować typ kabli zasilających odpowiednie do wybranego typu detektora i sterownika po uzgodnieniu zmian z Wydziałem sygnalizacji ZDM-ZTSO.

Monitoring

Na skrzyżowaniu ul. Ciszewskiego z ul. Dereniową na słupie oświetleniowym - po jego wymianie, zgodnie z projektem przebudowy oświetlenia na skrzyżowaniu - zainstalować na wys. 8m dla monitoringu kamerę obrotową np. AXIS-P-5512-E-60Hz z uchwytem do mocowania.

Na skrzyżowaniach ul. Ciszewskiego z ul. Pileckiego oraz z ul. KEN kamery zainstalować na najbliższym słupie oświetleniowym.

Doprowadzić od sterowników do kamer kabel teleinformatyczny [FTP 4x2xAWG24/kat. 6E](#). Monitoring pracy sterownika poprzez Internet umożliwi stałe łącze IP (DSL) lub modem bezprzewodowy w technologii 3G UMTS (Universal Mobile Telecommunications System) do transmisji obrazu z kamer (prędkość dostępu-400kbit/s; prędkość przesyłu danych: 100kbyte/s). Monitoring powinien zapewnić powyższe funkcje w języku polskim:

- wizualizacja programów sygnalizacji;
- wizualizacja stanu skrzyżowania w postaci interaktywnego rysunku skrzyżowania, rozmieszczenia grup sygnalizacyjnych i detektorów;
- wizualizacja stanu detektorów;
- możliwość zmiany programów sygnalizacyjnych;
- możliwość wyłączenia sterownika na żółty migacz;
- możliwość włączenia/wyłączenia akomodacji;
- możliwość odczytu archiwum sterownika;
- możliwość wgrywania parametrów pracy sterownika.

W przypadku zastosowania innego systemu monitoringu typy kabli zasilających oraz wszelkie inne prace wykonać zgodnie z instrukcją danego typu systemu. Połączenia kablowe monitoringu w/g rys. nr1 i 2.

– Przyciski dla pieszych

Jako detektory dla pieszych zastosować kasety przyciskowe np. aktywne typ EK 533 – 40/42 V AC, sensorowe, (reagujące na dotyk) w układzie styków normalnie zwartym, z podświetlanym oraz akustycznym potwierdzeniem przyjęcia zgłoszenia ze sterownika, z obsługą osób niedowidzących (sygnał naprowadzania) oraz informacją akustyczną o świetle zielonym (typu B) z dodatkowego głośnika zainstalowanego nad LSP, na wysokości min. 2.20m). Informacja wibracją przy świetle zielonym z wskazaniem kierunku przejścia oraz tabliczką z opisem Braille'a informującą o topografii przejścia. Przyciski nr PP2, PP5 i PP6 typu EK-424.

Obwód I – PP2 (maszt nr VII, EK 424) – **PP1** (maszt nr VIII, EK 533), **PP3** (maszt nr X, EK 424) – **PP6** (maszt nr IX, EK 533), dodatkowe głośniki na masztach nr IX, VIII, wys. mocow. – nad LSP.

Obwód II – PP5 (maszt nr XII, EK 424), – **PP4** (maszt nr XI, EK 533) – **PP7** (maszt nr XIII, EK 533); dodatkowe głośniki na masztach nr XI, XIII, wys. mocow. nad LSP.

Obwód III – PP8 (maszt nr I, EK 533) – **PP9** (maszt nr II, EK 424), **PP10** (maszt nr III, EK 533), dodatkowe głośniki na masztach nr I, III, wys. mocow. – nad LSP.

Obwód IV – PP11 (maszt nr IV, EK 533) – **PP12** (maszt nr V, EK 424), – **PP13** (maszt nr VI, EK 533); dodatkowe głośniki na masztach nr IV, VI, wys. mocow. nad LSP.

Wymagana wysokość montażu kaset-130 cm od poziomu chodnika do środka części aktywnej przycisku. Kabel XzTKMXpw 6x2x0,8mm prowadzić należy osobno do każdego obwodu przycisków. Uwzględnić wyłączanie sygnału akustycznego w godz.20⁰⁰ ÷ 8⁰⁰ oraz w dni świąteczne przez zegar sterownika.

Dla przejść dla pieszych przez jezdnię podporządkowaną (wzdłuż kierunku głównego) zastosować układ akustyczny informujący o świetle zielonym. Uwzględnić wyłączanie sygnału akustycznego w godz.20⁰⁰ ÷ 8⁰⁰ oraz w dni świąteczne przez istniejący zegar sterownika.

Obwód I – **UA/1**(maszt nr XX), **UA/2** (maszt nr XVIII),

Obwód II – **UA/3**(maszt nr XVI),, **UA/4** (maszt nr XIV).

Wymagana wysokość montażu dodatkowego głośnika urządzenia akustycznego min.-2.20m (zalec.2.5m) od poziomu chodnika, nad LSP, mocowanie do masztów, skierowane w kierunku środka przejścia dla pieszych.

Pasywne kasety dla niewidomych z informacją wibracją przy świetle zielonym z wskazaniem kierunku przejścia oraz tabliczką z opisem Braille'a informującą o topografii przejścia montować na wys. 1,3 mb, połączone kablem XzTKMXpw 6x2x0,8 mm prowadzonym osobno do każdej grupy logicznej urządzeń akustycznych. Połączenia kablowe przycisków dla pieszych w/g rys. nr 2. Na moment uruchomienia wszystkie dźwięki mają być wyciszone do 40 dB.

1.2.3. Zasilanie w energię elektryczną.

Projektowana sygnalizacja świetlna zasilana będzie z projektowanego złącza pomiarowego wykonanego przez RWE STOEN. Projektowany sterownik zasilic kablem YKY 5 x 10 mm² z zacisków wyjściowych w/w złącza poprzez rozdzielnicę "R" którą wyposażyc w automatyczny przełącznik faz APF-431, zabezpieczenie wejściowe selektywne S 191 C 16A i wyłącznik różnicowo - prądowy bezpośredni ΔI 100mA bezpośredni. Z rozdzielni „R” do sterownika wyprowadzić kabel YKY 5 x 6 mm².

Moc zainstalowana		
sterownik akomod.		- 300 W
kamery przemysłowe	15 W x 4	- 60 W
wkład LumiLED / LK	15W x 20	- 300 W
wkład LumiLED / LP	15W x 40	- 600 W
Razem		1260 W

Moc szczytowa w oparciu o program sygnalizacyjny			
sterownik akomod.		-	300 W
kamery przemysłowe	15 W x 4	-	60 W
wkład LumiLED/LK	15W x 10	-	150 W
wkład LumiLED	15W x 20	-	300 W
Razem			810 W

810 [W]

$$\text{Prąd } I_1 = \frac{810 \text{ [W]}}{230 \text{ [V]}} = 3,23 \text{ [A]} \quad (I_b=16 \text{ A})$$

Spadek napięcia:

odcinek od złącza ZL do rozdzielni R wykonany kablem YKY 5x10 mm²

$$\Sigma (P \times l) = 810 \times 6 \text{ mb} = 4860 \text{ Wm}$$

$$\Delta U\% p1 = \frac{200 \Sigma (P \times l)}{\gamma \times S \times U^2} = \frac{972 \ 000}{57 \times 10 \times 230^2} = 0,029\%$$

odcinek od rozdzielni R do sterownika wykonany kablem YKY 5x6 mm²

$$\Sigma (P \times l) = 810 \times 6 \text{ mb} = 4860 \text{ Wm}$$

$$\Delta U\% p2 = \frac{200 \Sigma (P \times l)}{\gamma \times S \times U^2} = \frac{972 \ 000}{57 \times 6 \times 230^2} = 0,039\%$$

$$\Delta U\% p = \Delta U\% p1 + \Delta U\% p2 = 0,029\% + 0,039\% = 0,068\%$$

Spadek napięcia w granicach dopuszczalnych.

Uwzględniając niejednoczesność świecenia wkładów LumiLed w komorach sygnalizatorów wynikającą z programu sygnalizacyjnego przyjmuje się następujące zabezpieczenia:

-w projektowanej rozdzielnicy "R" wyłącznik różnicowo - prądowy bezpośredni ΔI 100mA i wyłącznik nadmiarowo-prądowy selektywny S191 C 16 A.

1.2.4. Koordynacja skrzyżowań.

W związku z budową skrzyżowania projektuje się budowę połączenia koordynacyjnego w projektowanej kanalizacji teletechnicznej na ciągu ul. Ciszewskiego od sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu z ul. Pileckiego do projektowanej sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu z ul. Dereniową i dalej do istniejącej sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu z ul. KEN.. Od sterownika skrzyżowaniu z ul. Pileckiego do sterownika na skrzyżowaniu z ul. Dereniową i dalej do istniejącej sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu z ul. KEN ułożyć dwa jednolite odcinki nowych kabli koordynacyjno - komunikacyjnych światłowodowych jednomodowych typu Z-XOTKtsd 24J w projektowanej kanalizacji.

W ramach realizacji koordynacji sygnalizacji należy:

- obok projektowanego sterownika na skrzyżowaniu z ul. KEN zamontować studnię kablową SK-EK 328 + 2 elem. wys. 220 mm wraz ze stelażem SZ-2 umożliwiającym nawinięcie zapasu światłowodu min. 2x15 mb.
  - obok projektowanego sterownika na skrzyżowaniu z ul. Dereniową zamontować studnie kablów SK-EK 328 + 2 elem. wys. 220 mm wraz ze stelażem SZ-2 umożliwiającym nawinięcie zapasu światłowodu 15 mb.
  - obok projektowanego sterownika na skrzyżowaniu z ul. Pileckiego zamontować studnię kablową SK-EK 328 + 2 elem. wys. 220 mm wraz ze stelażem SZ-2 umożliwiającym nawinięcie zapasu światłowodu min. 2x15 mb.
- Zgodnie z wymaganiami z pkt 1.2.1. zastosowane sterowniki powinny posiadać fabrycznie zamontowane

przełącznice dokonująca transformacji optycznego sygnału światłowodu w sygnał analogowy, odczytywalny przez sterowniki.

Urządzenia sygnalizacyjne należy usytuować w miejscach pokazanych na planie oraz wytyczonych przez uprawnionego geodetę na podstawie zatwierdzonych lokalizacji ZUD (podkład geodezyjny).

1.2.5 Linie kablowe.

Kable zasilające sterownik sygnalizacyjny typu YKY 5x6(10)mm², sygnalizacyjne YKSY 48x1,5mm² oraz sterownicze XzTKMXpw 6x2x0.8mm², teleinformatyczny FTPW 4x2xAWG24/kat6 i koordynacyjny światłowód jednomodowy Z-XOTKtsd 24J należy układać na głębokości 0.7m w trasach zatwierdzonych przez ZUD. Ze względów eksploatacyjnych oraz z uwagi na liczne kolizje kable należy układać w rurach ochronnych typu DVR/110 z nabudowanymi studniami kablowymi typu EK-328/K1, EK-388/K1, EK-358/K1 i EK-337 oraz rurach ochronnych SRS/110 lub (RHDP/110/6.3) w przeciskach pod jezdniami i wjazdami. Całość robót kablowych wykonać zgodnie z normą PNE-76/E-05125 N- SEP-E-004, PN-IEC-60364 oraz obowiązującymi przepisami.

1.3 Ochrona przeciwporażeniowa.

Ochronę przed dotykiem pośrednim zapewni samoczynne wyłączanie zasilania oraz jako ochronę dodatkową zastosowanie wyłącznika różnicowo-prądowego o działaniu bezpośrednim i prądzie zadziałania 100 mA.

Układ sieci: TN-C - zasilanie, TN-S - odbiór.

Ochronę przed dotykiem pośrednim zapewni:

- zastosowanie obudowy w wykonaniu izolacyjnym,
- izolacja robocza części czynnych obwodu
- odpowiednia konstrukcja urządzenia sterowniczego,

Siec odbiorcza sygnalizacji świetlnej ze względów funkcjonalnych zasilana jest niskim napięciem (>50V AC) obwód FELV.

Zapewnione jest to przez zastosowanie urządzeń w obudowach o stopniu ochrony IP 54 oraz kabli i przewodów na napięcie min. 500 V.

Ochrona przed dotykiem pośrednim w obwodach FELV powinna być zapewniona przez połączenie części przewodzących przewodem ochronnym obwodu pierwotnego. Wszystkie maszty sygnalizacji świetlnej (część przewodząca) należy połączyć izolowaną linką LgYd 10 mm² i połączyć z punktem PE.

Po zrealizowaniu projektu należy sprawdzić w terenie skuteczność działania ochrony przeciwporażeniowej, a stosowne protokoły przedstawić przed oddaniem instalacji do eksploatacji ZDM.

1.4 Ochrona przed korozją.

Zgodnie z instrukcjami nr 351/98 (*Zabezpieczenie przed korozją konstrukcji betonowych i żelbetowych*) oraz 400/2004 (*zabezpieczenie przed korozją stalowych konstrukcji budowlanych za pomocą powłok malarskich*) wydanymi przez Instytut Techniki Budowlanej środowisko, w którym będą pracowały urządzenia sygnalizacyjne kwalifikuje się do klasy IV o środowisku przemysłowym 1. W związku tym należy:

- konstrukcje wsporcze - maszty i wysięgniki masztów typu MSpw, MSŁ należy wykonać:
  - z rur stalowych ocynkowanych malowanych proszkowo lub zabezpieczonych inną techniką, powłoką ochronną RAL-9006 antyplakat, posiadającą minimum 5 letni okres gwarantowanej wytrzymałości na powłoki ochronne,
  - z rur aluminiowych SAL/syg anodowanych.

Dla wszystkich masztów sygnalizacyjnych zastosować powłokę ochronną kolor naturalny z gwarancją

pięcioletnią, z zabezpieczeniem podstawy elastomerem poliuretanowym do wys.50 cm.

- obudowy osprzętu sygnalizacyjnego należy wykonać z tworzyw sztucznych lub materiałów niekorodujących, pomalowanych farbą ochronną - antyplakat.
- fundamenty betonowe – gniazda RS115/445/T zabezpieczyć przed agresywnym działaniem wód, przez dwukrotne pokrycie ich abizolem na zimno.
- połączenia elementów ochrony przeciwporażeniowej powinny być wykonane najlepiej przez skręcanie przy użyciu śrub kadmowych, a miejsca połączeń pod ziemią należy zabezpieczyć przed korozją tak jak konstrukcje wsporcze poprzez pokrycie abizolem.

1.5 Uwagi końcowe.

- przed rozpoczęciem realizacji projektu w terenie, Wykonawca powinien dokładnie zapoznać się z istniejącym i projektowanym uzbrojeniem, uwagami i zaleceniami zawartymi w opinii ZUD i dostosować do nich technologię robót,
- prace należy wykonać zgodnie z Warunkami Technicznymi wykonania i odbioru robót budowlano - montażowych część V Instalacje Elektryczne,
- przy montażu urządzeń sygnalizacyjnych należy zwrócić uwagę na zachowanie skrajni drogowej min 0.75m od krawędzi jezdni, oraz skrajnię od ścieżki rowerowej min. 50 cm.
- kable i przepusty przed zasypaniem zgłosić do wstępnego odbioru przez przedstawiciela Inwestora,
- każdorazowo, gdy w projekcie podano nazwę produktu lub nazwę jego producenta, należy przez to rozumieć również inny produkt o parametrach mu odpowiadających.

1.6 Podstawowe normy i przepisy obowiązujące w zakresie projektowania i budowy:

- Dz.U.Nr.220 z dnia 23.12.2003 r poz.2181 – Szczegółowe warunki techniczne dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunki ich rozmieszczenia na drogach.
- PN-76/E-05125 – Elektroenergetyczne i sygnalizacyjne linie kablowe. Projektowanie i budowa.
- N SEP-E-004 – Elektroenergetyczne i sygnalizacyjne linie kablowe. Projektowanie i budowa.
- PN-IEC 60364-4-443 – Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych. Ochrona dla zapewnienia bezpieczeństwa. Ochrona przed przepięciami.

2. INFORMACJA BIOZ

1.ZAKRES ROBÓT ORAZ KOLEJNOŚĆ POSZCZEGÓLNYCH ROBÓT PRZY PRZEBUDOWIE SYGNALIZACJI

- a. wykonanie wykopu pod kable zasilające YKY 5x6(10) mm², sygnalizacyjne YKSY 48 x 1,5m² i światłowodowe, akomodacyjne XzTKMXpw 6x2x0,8 mm² i FTPW 4x2x0,5 kat.5E LAN głęb. wykopu 0,7m,
  - zasypanie ułożonych kabli dochodzących do sterownika i masztów
- b. Roboty montażowe sygnalizacji
  - ułożenie kabli sterowniczych i zasilających,
  - montaż osłon na kablach,
  - ustawienie prefabrykowanych fundamentów betonowych,
  - osadzenie na fundamentach stalowych, ocynkowanych masztów sygnalizacyjnych
  - montaż na masztach latarni sygnalizacyjnych
  - montaż pętli, kamer i przycisków
  - montaż sterownika,

- uruchomienie sygnalizacji.

2. WYKAZ ISTNIEJĄCYCH OBIEKTÓW BUDOWLANYCH

Na odcinku modernizowanego skrzyżowania występują posesje z zabudowaniami mieszkalnymi i biurowymi. Maszty sygnalizacyjne zlokalizowano przy tych zabudowaniach wg planu sytuacyjnego.

3. WSKAZANIE ELEMENTÓW ZAGOSPODAROWANIA DZIAŁKI LUB TERENU, KTÓRE MOGĄ STWARZAĆ ZAGROŻENIE BEZPIECZEŃSTWA I ZDROWIA LUDZI – OCHRONA OD PORAŻEŃ

Zasilanie projektowanych urządzeń sygnalizacji odbywa się w systemie TN-C-S. System ochrony przed dotykiem pośrednim poprzez samoczynne wyłączenie zasilania zgodnie z wymaganiami normy PN-IEC 60364-4-41.

4. WSKAZANIE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH ZAGROŻEŃ WYSTĘPUJĄCYCH PODCZAS REALIZACJI ROBÓT BUDOWLANYCH, OKREŚLAJĄCE SKALĘ I RODZAJE ZAGROŻEŃ ORAZ MIEJSCE I CZAS ICH WYSTĄPIENIA

- Ze względu na znaczne uzbrojenie terenu prace związane z posadowieniem masztów sygnalizacyjnych, budową linii kablowych oraz ułożeniem rur osłonowych należy wykonywać ze szczególną ostrożnością.,
- prace w rejonie skrzyżowań z kablami energetycznymi (prace te wykonywać pod nadzorem Rejonu Energetycznego),

- ROBOTY KABLOWE WYKONYWAĆ PO WYŁĄCZENIU NAPIĘCIA.

- prace w pasie drogowym (prace te należy prowadzić zgodnie z zatwierdzonym projektem organizacji ruchu).

5. WSKAZANIE SPOSOBU PROWADZENIA INSTRUKTAŻU PRACOWNIKÓW PRZED PRZYSTĄPIENIEM DO REALIZACJI ROBÓT SZCZEGÓLNIE NIEBEZPIECZNYCH

Nie wolno dopuścić do pracy pracownika nie posiadającego wymaganych kwalifikacji lub potrzebnych umiejętności do jej wykonania, a także dostatecznej znajomości przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy. Pracodawca jest obowiązany zapewnić przeszkolenie pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przed dopuszczeniem go do pracy oraz prowadzenie okresowych szkoleń w tym zakresie. Szkolenia odbywają się w czasie pracy i na koszt pracodawcy. Szkolenie w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy jest prowadzone jako szkolenie wstępne i szkolenie okresowe. Szkolenie wstępne obejmuje: instruktaż ogólny, instruktaż stanowiskowy, szkolenie podstawowe. Odbycie przez pracownika instruktażu ogólnego oraz instruktażu stanowiskowego powinno być potwierdzone przez pracownika na piśmie i odnotowane w jego inne osoby kierujące pracownikami (np. mistrzowie, kierownicy) podlegają szkoleniom nie rzadziej niż co 6 lat. Szkolenie okresowe powinno być zakończone egzaminem sprawdzającym. Sprawą niezwykle ważną jest, aby wszystkie rodzaje szkoleń w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy dla pracodawców i pracowników budowlanych realizowane były według programów dostosowanych pod względem formy i treści do poszczególnych rodzajów szkoleń, specyfiki zagrożeń i uciążliwości na określonym stanowisku czy grupie stanowisk.

6. WSKAZANIE ŚRODKÓW TECHNICZNYCH I ORGANIZACYJNYCH, ZAPOBIEGAJĄCYCH NIEBEZPIECZEŃSTWOM WYNIKAJĄCYM Z WYKONYWANYCH ROBÓT BUDOWLANYCH W STREFACH SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA ZDROWIA LUB W ICH SASIEDZTWIE, W TYM ZAPEWNIĄCYCH BEZPIECZNA I SPRAWNĄ KOMUNIKACJĄ UMOŻLIWIAJĄCĄ SZYBKĄ EWAKUACJĘ NA WYPADEK POŻARU, AWARII I INNYCH ZAGROŻEŃ

- instruktaże pracowników,
- rozmieszczenie urządzeń przeciwpożarowych wraz z drogami dojazdowymi (sąsiadujące ulice)

Budowa instalacji sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ul. Ciszewskiego i Dereniowej w Warszawie

- rozmieszczenie sprzętu ratunkowego (apteczki i inne)
- rozmieszczenie i oznaczenie granic obszarów wewnętrznych i zewnętrznych stref pracy sprzętu zmechanizowanego i pomocniczego.
- rozwiązanie układów komunikacyjnych, transportu na potrzeby budowy oraz ogrodzenie budowy z uwzględnieniem możliwości komunikacji do przyległych do przebudowywanej ulicy poszczególnych posesji.

3 OŚWIADCZENIE PROJEKTANTÓW

Stosownie do art. 20 ust. 4 Prawa Budowlanego (Dz. U z 2010 r. Nr 243, poz. 1623) oświadczamy, że niniejszy projekt budowlany – wykonawczy jest zgodny z obowiązującymi przepisami i zasadami wiedzy technicznej oraz kompletny z punktu widzenia celu, któremu ma służyć.

Projektant Ryszard Zych....St 403/82

Podpis.....

Projektant Ryszard Kieś Wa28/94

Podpis.....

Sprawdzający Jacek Łukasik MAZ/0085/POOE/03

Podpis.....